

STANDARD AKTURÁSKÉ PRAXE (SAP 1)

Obecná aktuárská praxe

Schváleno Valnou hromadou České společnosti aktuárů dne
DD. 3. 2021 s účinností od DD. 3. 2021

Zároveň k tomuto datu nahrazuje původní SAP 1

ČSpA přejímá standardy z nadnárodních aktuárských asociací, jichž je plným členem, Evropské aktuárské asociace (Actuarial Association of Europe) a Mezinárodní aktuárské asociace (International Actuarial Association). SAP 1 je převzetím ESAP 1 schváleného dne 3. 10. 2014, jehož revize byla schválena dne 11. 10. 2019. ČSpA vydává tento standard dvojjazyčně. V případě sporu má česká verze přednost před anglickou.

STANDARD OF ACTUARIAL PRACTICE (SAP 1)

General Actuarial Practice

Approved by the General Assembly of the Czech Society of Actuaries on **DD March 2021**, enters into force on **DD March 2021**

Simultaneously, it replaces the original SAP 1

The ČSpA adopts standards from the multinational actuarial associations of which it is a full member, the Actuarial Association of Europe and the International Actuarial Association. SAP 1 is an adoption of ESAP 1 approved on 3 October 2014, which revision was approved on 11 October 2019. This standard has been released as a bilingual document. If there is a conflict, the Czech version takes precedence over the English version.

Obsah

1. Článek	Obecné	3
1.1	Účel	3
1.2	Rozsah	3
1.3	Soulad	3
1.4	Aplikovatelnost	3
1.5	Přiměřený úsudek	4
1.6	Jazyk	5
1.7	Křížové odkazy	5
1.8	Datum přijetí	5
2. Článek	Vhodné postupy	6
2.1	Přijetí úlohy	6
2.2	Znalost relevantních okolností	6
2.3	Spoléhání na ostatní	6
2.4	Materialita	7
2.5	Kvalita dat	8
2.6	Předpoklady a metodika	9
2.7	Předpoklady a metodika stanovené aktuárem	9
2.8	Předepsané předpoklady a metodika (jiné než nařízené legislativou)	10
2.9	Předpoklady a metodika nařízené legislativou	11
2.10	Governance modelu	11
2.11	Procesní řízení	12
2.12	Vzájemné posouzení (peer review)	13
2.13	Řešení následných událostí	13
2.14	Uchovávání dokumentace	13
3. Článek	Komunikace	14
3.1	Obecné principy	14
3.2	Zpráva	14
SLOVNÍK DEFINOVANÝCH POJMŮ		16

Table of Contents

- Section 1. General 3
 - 1.1 Purpose 3
 - 1.2 Scope..... 3
 - 1.3 Compliance 3
 - 1.4 Applicability 3
 - 1.5 Reasonable Judgement..... 4
 - 1.6 Language..... 5
 - 1.7 Cross-references 5
 - 1.8 Effective Date 5
- Section 2. Appropriate Practices 6
 - 2.1 Acceptance of Assignment 6
 - 2.2 Knowledge of Relevant Circumstances 6
 - 2.3 Reliance on Others..... 6
 - 2.4 Materiality 7
 - 2.5 Data Quality 8
 - 2.6 Assumptions and Methodology 9
 - 2.7 Assumptions and Methodology Set by Actuary..... 9
 - 2.8 Assumptions and Methodology Prescribed (other than by Law) 10
 - 2.9 Assumptions and Methodology Mandated by Law 11
 - 2.10 Model Governance 11
 - 2.11 Process Management 12
 - 2.12 Peer Review..... 13
 - 2.13 Treatment of Subsequent Events 13
 - 2.14 Retention of Documentation 13
- Section 3. Communication..... 14
 - 3.1 General Principles..... 14
 - 3.2 Report..... 14
- GLOSSARY OF DEFINED TERMS..... 16

1. Článek Obecné

1.1 Účel

Tento standard SAP poskytuje pokyny pro [aktuáry](#) při poskytování [aktuárských služeb](#) tak, aby [zamýšlení uživatelé](#) měli dostatečnou míru jistoty, že:

- [aktuárské služby](#) jsou prováděny profesionálně a s náležitou péčí;
- výsledky jsou relevantní pro jejich potřeby, jsou prezentovány jasně a srozumitelně a jsou úplné; a
- použité předpoklady a metodika (včetně, ale ne výlučně, [modelů](#) a technik modelování) jsou náležitě uvedeny.

1.2 Rozsah

- 1.2.1 Tento standard SAP je obecný standard. Vztahuje se na všechny [aktuárské služby](#) vykonávané [aktuárem](#), pokud není určitý prvek pokynů explicitně nahrazen jiným standardem, jako jsou např. oborově-specifické normy, či [legislativou](#).
- 1.2.2 Smyslem oborově-specifických norem, zpravidla vydávaných příslušnými aktuárskými asociacemi, je obvykle zúžení oblasti praxe, která je považována za přijatelnou v rámci obecných standardů. Nicméně ve výjimečných případech je smyslem oborově-specifických norem definovat jako přijatelnou určitou praxi, která by přijatelnou nebyla v rámci obecných standardů. V takovém případě je tento účel jasně označen v oborově-specifické normě např.: „I přes obecné standardy, by [aktuár](#) měl...”, a následuje popis výjimky.

1.3 Soulad

[Aktuár](#) se může odchýlit od pokynů tohoto standardu SAP, ale přesto s ním být stále v souladu, pokud:

- 1.3.1 je v souladu s požadavky [legislativy](#), které jsou v rozporu se SAP;
- 1.3.2 splňuje požadavky aktuárského kodexu profesionálního chování vztahujícího se na [práci](#), která je v rozporu se SAP; nebo
- 1.3.3 se odchyluje od pokynů v SAP a ve všech relevantních [zprávách](#) uvádí odpovídající prohlášení o povaze, účelu a účinku jakéhokoli takového odchýlení, pokud jsou tyto pokyny vyjádřeny formou očekávání („měl by“). Jedná-li se o povinnost („musí“), nesmí se [aktuár](#) od ní odchýlit s výjimkou případů, kdy je využito odstavce 1.3.1 nebo odstavce 1.3.2.

1.4 Aplikovatelnost

SAP1 je závazný pro všechny držitele osvědčení [ČSpA](#).

SAP1 poskytuje pokyny pro [aktuáry](#) o obecné [aktuárské praxi](#) při vykonávání [aktuárských služeb](#). Odborné zásady a odborná doporučení neopakují obecné pokyny stanovené v SAP1. Dodržování SAP1 je předpokladem pro splnění všech ostatních odborných zásad a

Section 1. General

1.1 Purpose

This SAP provides guidance to [actuaries](#) when performing [actuarial services](#) to give [intended users](#) confidence that

- [actuarial services](#) are carried out professionally and with due care;
- the results are relevant to their needs, are presented clearly and understandably, and are complete; and
- the assumptions and methodology (including, but not limited to, [models](#) and modelling techniques) used are disclosed appropriately.

1.2 Scope

1.2.1 This SAP is a general standard. It applies to all [actuarial services](#) performed by an [actuary](#) unless an element of guidance is explicitly superseded by another standard such as a practice-specific standard or by [law](#).

1.2.2 Usually, the intent of a practice-specific standard is to narrow the range of practice considered acceptable under the general standards. In exceptional cases, however, the intent of a practice-specific standard is to define as acceptable a practice which would not be acceptable under the general standards, in which case that intent is specifically noted by words in a practice-specific standard like: “Notwithstanding the general standards, the [actuary](#) should . . .”, followed by a description of the exception.

1.3 Compliance

An [actuary](#) may fail to follow the guidance in an SAP but still comply with it where the [actuary](#):

- 1.3.1 Complies with requirements of [law](#) that conflict with the SAP;
- 1.3.2 Complies with requirements of the actuarial code of professional conduct applicable to the [work](#) that conflict with the SAP; or
- 1.3.3 Departs from the guidance in the SAP and provides, in every [report](#) to which it is relevant, an appropriate statement with respect to the nature, rationale and effect of any such departure if the guidance is expressed as “should”. If the guidance is expressed as “must”, the [actuary](#) may not depart from it unless paragraph 1.3.1. or paragraph 1.3.2. applies.

1.4 Applicability

[SAP1 is binding for all ČSpA certificate holders.](#)

SAP1 provides guidance to [actuaries](#) on general actuarial practice when performing [actuarial services](#). Other SAPs do not repeat the general guidance provided in SAP1.

odborných doporučení. [Aktuár](#) vykonávající [aktuárské služby](#) může vystupovat v jedné z několika rolí jako je zaměstnanec, řídicí pracovník, statutární organ, externí poradce, auditor či orgán dohledu.

- 1.4.1 Aplikace tohoto standardu SAP je jasná v případě, kdy se jedná o samostatného [aktuára](#) vykonávajícího poradenství v [aktuárských službách](#) pro klienta, který není s [aktuárem](#) propojen.
- 1.4.2 Poskytuje-li [aktuárské služby](#) tým, pak se většina článků tohoto standardu SAP vztahuje na každého [aktuára](#) v týmu. Nicméně požadavky stanovené v některých článcích nemusí splňovat každý [aktuár](#) v týmu osobně (viz např. 2.1.1). Pokud jsou ustanovení článku relevantní pro [práci aktuára](#), každý [aktuár](#) v týmu by si měl být vědom, který člen týmu za dodržení daného požadavku odpovídá, a měl by být přesvědčen, že tento člen týmu na sebe tuto odpovědnost přebírá.
- 1.4.3 Když vykonává [aktuárské služby](#) tým, pak vedoucí týmu přebírá celkovou odpovědnost za výsledek [práce](#) týmu. [Aktuár](#), který není vedoucím týmu (a tudíž nemá plnou kontrolu nad výsledky [práce](#) týmu), by měl považovat vedoucího týmu za [zamýšleného uživatele](#) a tímto způsobem interpretovat SAP.
- 1.4.4 Poskytuje-li [aktuár aktuárské služby](#) (jako jednotlivec nebo jako člen týmu) pro propojenou stranu (jako je například zaměstnavatel, [aktuár](#) nebo propojené subjekty v rámci společně ovládané skupiny), pak by měl [aktuár](#) tento standard SAP vykládat v kontextu praxe, která se běžně uplatňuje v rámci či ve vztahu k propojené straně, s výjimkou situace, kdy existují významné rozpory mezi touto praxí a tímto standardem SAP, v takovém případě by [aktuár](#) měl v maximální možné míře usilovat o dodržení ducha a záměru tohoto standardu SAP.
 - a. [Aktuár](#) by měl zvážit očekávání [zadavatele](#). S ohledem na tato očekávání může být vhodné vynechat některé části obsahu [zprávy](#), které jsou jinak vyžadovány. Avšak omezení obsahu [zprávy](#) může být nevhodné, pokud se tato [zpráva](#) či závěry [zprávy](#) mohou dostat do širšího oběhu.
 - b. Je-li [aktuár](#) přesvědčen, že za daných okolností začlenění některých částí obsahu do [zprávy](#) není nutné či vhodné, pak by měl být [aktuár](#) připraven (bude-li k tomu vyzván příslušnou aktuárskou profesní organizací) popsat tyto okolnosti a poskytnout zdůvodnění, proč došlo k omezení obsahu [zprávy](#).

1.5 Přiměřený úsudek

[Aktuár](#) by měl při uplatňování tohoto standardu SAP používat přiměřený úsudek.

- 1.5.1 Úsudek je přiměřený, pakliže bere v úvahu:
 - a. duch a záměr SAP;
 - b. typ úlohy; a
 - c. případná omezení času a zdrojů.

Compliance with SAP1 is a prerequisite to compliance with all other SAPs. An [actuary](#) who is performing these [actuarial services](#) may be acting in one of several capacities such as an employee, management, director, external adviser, auditor, or supervisory authority.

- 1.4.1 The application of the SAP is clear when a single consulting [actuary](#) is performing [actuarial services](#) for a client who is not affiliated with the [actuary](#).
- 1.4.2 When a team is performing [actuarial services](#), most paragraphs of the SAP apply to every [actuary](#) on the team. However, requirements in some paragraphs need not be met by every [actuary](#) on the team personally (e.g., 2.1.1.). In the case of such paragraphs, each [actuary](#) on the team should identify, if relevant to that [actuary's work](#), which member of the team is responsible for complying with such requirements and be satisfied that the other team member accepts that responsibility.
- 1.4.3 When a team is performing [actuarial services](#), the team leader takes overall responsibility for the team's work product. An [actuary](#) who is not the team leader (and hence does not control the team's work product) should treat the team leader as the user and interpret the SAP within that context.
- 1.4.4 If an [actuary](#) is performing [actuarial services](#) for an affiliated party (either individually or as a member of a team), the [actuary](#) should interpret the SAP in the context of practices that apply normally within or in relation to the affiliated party, except that, if there are substantive inconsistencies between these practices and the SAP, the [actuary](#) should endeavour to observe the spirit and intent of the SAP as fully as possible.
 - a. The [actuary](#) should consider the expectations of the [principal](#). These expectations might suggest that it may be appropriate to omit some of the otherwise required content in a [report](#). However, limiting the content of a [report](#) may not be appropriate if that [report](#) or the findings in that [report](#) may receive broad distribution.
 - b. If the [actuary](#) believes circumstances are such that including certain content in a [report](#) is not necessary or appropriate, the [actuary](#) should be prepared (if challenged by a professional actuarial body with jurisdiction over the [actuarial services](#)) to describe these circumstances and provide the rationale for limiting the content of that [report](#).

1.5 Reasonable Judgement

The [actuary](#) should exercise reasonable judgement in applying this SAP.

- 1.5.1 A judgement is reasonable if it takes into account:
 - a. The spirit and intent of the SAPs;
 - b. The type of assignment; and
 - c. Appropriate constraints on time and resources.

- 1.5.2 Žádná část tohoto standardu SAP by neměla být vykládána tak, že by vyžadovala [práci](#) neúměrnou rozsahu rozhodování či úlohy, ke kterým se váže, a neúměrnou užítku očekávaného z [práce](#) pro [zamýšlené uživatele](#) (princip proporcionality).
- 1.5.3 Jakýkoli úsudek vyžadovaný ze strany SAP (včetně implicitního) je zamýšlen jako [odborný úsudek aktuára](#), pokud není uvedeno jinak.

1.6 Jazyk

- 1.6.1 Některé obraty používané napříč všemi standardy SAP jsou zamýšleny tak, že je třeba je vykládat velmi specifickým způsobem v kontextu rozhodování [aktuára](#). Následující slova jsou v textu použita ve speciálním významu:
- „musí“ (v orig. „must“) znamená, že uvedené postupy jsou povinné a jejich opomenutí představuje odchýlení a nedodržení SAP, pokud k odchýlení nedošlo z důvodu rozporu s požadavky [legislativy](#) (1.3.1) nebo kodexem profesionálního chování (1.3.2);
 - „měl by“ (v orig. „should“ nebo „shall“) znamená, že za normálních okolností se od [aktuára](#) očekává, že se bude řídit uvedeným postupem, pokud k odchýlení nedošlo z důvodu rozporu s požadavky [právních předpisů](#) (1.3.1) nebo kodexem profesionálního chování (1.3.2). Nicméně ve všech ostatních případech, pokud by realizace postupu měla za následek nepatřičný výsledek, či by mohla potenciálně zmýlit [zamýšlené uživatele aktuárských služeb](#), by se měl [aktuár](#) od pokynů odchýlit, tento fakt zveřejnit a uvést důvody v souladu s bodem 1.3.3;
 - „může“ (v anglickém originále „may“) znamená, že uvedený postup není vyžadován ani není nutně očekáván, nicméně za určitých okolností je patřičný, možný jako jedna z dalších alternativ. Pozn. „mohl by“ (v orig. „might“) se nepoužívá jako synonymum pro „může“ (v orig. „may“), ale spíše ve svém běžném významu;
 - „jakýkoli“ (např. „jakákoli [zpráva](#)“), zahrnuje každou takovou položku, pokud existuje; přičemž současně existovat také nemusí. Taková zmínka dané položky však nutně neznamená, že je potřeba příslušnou položku vytvořit.
- 1.6.2 V tomto dokumentu se používají četné výrazy, jejichž přesný význam je definován v Příloze 1. Tyto výrazy jsou [podtrženy a zvýrazněny modře](#).

1.7 Křížové odkazy

Když tento standard SAP odkazuje na obsah jiného dokumentu, pak se odkaz vztahuje na odkazovaný dokument v platném znění k [datu přijetí](#), jak je uvedeno na titulní straně tohoto standardu SAP. Jestliže byl odkazovaný dokument změněn nebo nahrazen po [datu přijetí](#) tohoto standardu, [aktuár](#) by měl zvážit rozsah, kdy lze úpravu uplatnit a kdy je s ohledem na metodiku v tomto standardu SAP vhodná.

1.8 Datum přijetí

Tento standard SAP je účinný pro [aktuárské služby](#) zahájené ode dne **DD. 3. 2021** včetně.

- 1.5.2 Nothing in an SAP should be interpreted as requiring work to be performed that is not proportionate to the scope of the decision or the assignment to which it relates and the benefit that intended users would be expected to obtain from the work (Principle of Proportionality).
- 1.5.3 Any judgement required by the SAP (including implicit judgement) is intended to be the actuary's professional judgement unless otherwise stated.

1.6 Language

- 1.6.1 Some of the language used in all SAPs is intended to be interpreted in a very specific way in the context of a decision of the actuary. In particular, the following words are to be understood to have the meanings indicated:
- “Must” means that the indicated action is mandatory and failure to follow the indicated action will constitute a failure to comply with the SAP, unless the departure is due to a conflict with law (1.3.1.) or code of professional conduct (1.3.2.);
 - “Should” (or “shall”) means that, under normal circumstances, the actuary is expected to follow the indicated action, unless the departure is due to a conflict with law (1.3.1.) or code of professional conduct (1.3.2.). However, in all other cases, if following the indicated action would produce a result that would be inappropriate or would potentially mislead the intended users of the actuarial services, the actuary should depart from that guidance and disclose that fact and provide the reason for not following the indicated action as described in paragraph 1.3.3.
 - “May” means that the indicated action is not required, nor even necessarily expected, but in certain circumstances is an appropriate activity, possibly among other alternatives. Note that “might” is not used as a synonym for “may”, but rather with its normal meaning.
 - “Any” (as in e.g. “any report”) means all such items if they exist, while acknowledging they may not exist. Such a reference does not give rise to a requirement to create such an item.
- 1.6.2 SAPs use various terms whose specific meanings are defined in the AAE Glossary. These terms are highlighted in the text with a dashed underscore and in blue (e.g. actuary).

1.7 Cross-references

When an SAP refers to the content of another document, the reference relates to the referenced document as it is effective on the adoption date as shown on the cover page of the SAP. If the referenced document is amended or restated after the adoption date of the SAP, the actuary must consider the extent to which the guidance in the SAP is still applicable and appropriate.

1.8 Effective Date

This SAP is effective for actuarial services commenced on or after **DD March 2021**.

2. Článek Vhodné postupy

2.1 Přijetí úlohy

- 2.1.1 Při poskytování [aktuárských služeb](#) by si měl [aktuár](#) spolu se [zadavatelem](#) potvrdit povahu a rozsah [aktuárských služeb](#), včetně:
- role [zadavatele](#);
 - jakýchkoli omezení nebo omezujících podmínek pro [aktuára](#);
 - jakýchkoli požadavků, jejichž splnění je od [aktuára](#) požadováno;
 - stanovení časového plánu a očekávaných nákladů nebo potřebných zdrojů (zejména pokud jsou významné); a
 - potřebných informací sdělených [aktuárovi](#) či [aktuárem](#), především pokud jsou citlivé či důvěrné.
- 2.1.2 Při přijetí úlohy pro [aktuárské služby](#) by [aktuár](#) měl:
- být držitelem osvědčení [ČSpA](#) předtím, než budou služby poskytnuty;
 - být přesvědčený, že úlohu lze splnit v souladu s kodexem profesionálního chování [aktuára](#);
 - mít rozumně zajištěný čas, zdroje, přístup k příslušným zaměstnancům a dalším relevantním stranám, přístup k dokumentaci a informacím a právo [aktuára](#) sdělovat informace, jak je potřeba pro vykonání jeho [práce](#).

2.2 Znalost relevantních okolností

[Aktuár](#) by měl mít nebo by měl získat dostatečné znalosti a povědomí o dostupných [datech](#) a informacích, včetně relevantní historie, procesů, povahy obchodních operací, [legislativy](#) a obchodního prostředí subjektu [aktuárských služeb](#) tak, aby byl vhodně připravený na poskytování [aktuárských služeb](#) požadovaných úlohou.

2.3 Spoléhání na ostatní

[Aktuár](#) může používat informace připravené jinou osobou. Tyto informace mohou zahrnovat [data](#), názory dalších odborníků a podpůrné analýzy (ale nezahrnují předpoklady nebo metodiku). [Aktuár](#) si může vybrat osobu i informace, na které se bude spoléhat, nebo mu informace může poskytnout [zadavatel](#). [Aktuár](#) může převzít za takové informace odpovědnost, nebo může uvést, že odpovědnost nese zdroj těchto informací, čímž se své odpovědnosti zříká.

- 2.3.1 Pokud si [aktuár](#) vybere osobu, na kterou se spoléhá, měl by zvážit následující:
- kvalifikaci dané osoby;
 - způsobilost, integritu a objektivitu dané osoby;
 - povědomí dané osoby o očekávaném použití informace;

Section 2. Appropriate Practices

2.1 Acceptance of Assignment

- 2.1.1 When providing actuarial services, the actuary should confirm with the principal the nature and scope of actuarial services to be provided, including:
- The role of the principal;
 - Any limitations or constraints on the actuary;
 - Any requirements that the actuary is required to satisfy;
 - Identification of the schedule and expected cost or resources needed (especially if they are substantial); and
 - The information needed to be communicated to and by the actuary, especially if it is sensitive or confidential.
- 2.1.2 In accepting an assignment for actuarial services, the actuary shall:
- Be qualified under ČSpA certificate to perform the services, or become qualified before the services are delivered;
 - Be satisfied that the assignment can be performed under the applicable code of professional conduct; and
 - Have reasonable assurance of time, resources, access to relevant employees and other relevant parties, access to documentation and information and the right of the actuary to communicate information, as may be necessary for the work.

2.2 Knowledge of Relevant Circumstances

The actuary should have or obtain sufficient knowledge and understanding of the data and other information available, including the relevant history, processes, nature of the business operations, law, and business environment of the subject of the actuarial services, to be appropriately prepared to perform the actuarial services required by the assignment.

2.3 Reliance on Others

The actuary may use information prepared by another party. This information may include data, opinions of other professionals, and supporting analyses (but excludes assumptions and methodology). The actuary may select the party and information on which to rely, or may be given the information by the principal. The actuary may take responsibility for such information or the actuary may state that reliance has been placed upon the source of this information and disclaim responsibility.

- 2.3.1 If the actuary selects the party on whom to rely, the actuary should consider the following:
- The other party's qualifications;
 - The other party's competence, integrity and objectivity;
 - The other party's awareness of how the information is expected to be used;

- d. diskuze a korespondenci mezi [aktuárem](#) a danou osobou týkající se jakýchkoli skutečností známých [aktuárovi](#) s pravděpodobně materiálním dopadem na použité informace; a
 - e. potřebu zkontrolovat její podpůrnou dokumentaci.
- 2.3.2 Pokud [aktuár](#) používá informace připravené jinou osobou, aniž by se zřeknul odpovědnosti za takovoto informace, pak:
- a. by měl prověřit, že použití takovýchto informací odpovídá [přijímané aktuáрске praxi](#) v rámci jurisdikce služeb [aktuára](#);
 - b. by měl ustanovit vhodné postupy pro správu a kontrolu informací, které [aktuár](#) zamýšlí používat; a
 - c. nemusí odhalit zdroj informací.
- 2.3.3 Pokud [aktuár](#) uvede, že se spoléhá na informace jiné osoby a zřekne se odpovědnosti, pak by měl:
- a. uvést jakoukoli takovouto skutečnost (včetně identifikace dané osoby) v jakékoli [zprávě](#);
 - b. uvést povahu a rozsah takovéhoho spoléhání na jinou osobu v jakékoli [zprávě](#);
 - c. prověřit informace, zda neobsahují zřejmé nedostatky;
 - d. pokud je to proveditelné, zkontrolovat přiměřenost a konzistenci takovoto informace; a
 - e. uvést jakékoli kroky, které [aktuár](#) podniknul pro stanovení, zda bylo vhodné se na informaci spoléhat, a to v jakékoli [zprávě](#).
- 2.3.4 Pokud informace připravovala jiná osoba v rámci odlišné jurisdikce, měl by [aktuár](#) zvážit jakékoli rozdíly v [legislativě](#) nebo [přijímané aktuáрске praxi](#) mezi těmito dvěma jurisdikcemi i to, jak by tyto rozdíly mohly ovlivnit použití daných informací [aktuárem](#).

2.4 Materialita

V případě zanedbání některých skutečností, či v případě podhodnocení nebo nadhodnocení, by měl [aktuár](#) posoudit, zda je či není dopad materiální. Jestliže je dopad jakékoli z nich materiální, měl by jej [aktuár](#) zveřejnit v jakýchkoli relevantních [zprávách](#). Práh materiality, v jehož rámci se [práce](#) provádí, by měl být stanoven [aktuárem](#), pakliže nebyl určen jinou osobou, jako např. auditorem nebo [zadavatelem](#). Při stanovování prahu materiality by [aktuár](#) měl:

- 2.4.1 hodnotit materialitu z pohledu [zamýšleného uživatele](#), při zohlednění účelu [aktuárských služeb](#); tedy zanedbání, podhodnocení nebo nadhodnocení jsou materiální, pokud [aktuár](#) očekává, že významně ovlivní buď rozhodování [zamýšleného uživatele](#), nebo přiměřená očekávání [zamýšleného uživatele](#);
- 2.4.2 a zvážit [aktuárské služby](#) a předmět těchto [aktuárských služeb](#); a
- 2.4.3 poradit se se [zadavatelem](#), je-li to nezbytné.

- d. Discussions and correspondence between the [actuary](#) and the other party regarding any facts known to the [actuary](#) that are likely to have a material effect upon the information used; and
 - e. The need to review the other party's supporting documentation.
- 2.3.2 If the [actuary](#) uses information prepared by another party without disclaiming responsibility for that information, the [actuary](#):
- a. Should determine that the use of that information conforms to [accepted actuarial practice](#) in the jurisdiction(s) of the [actuary](#)'s services;
 - b. Should establish appropriate procedures for the management and review of the information that the [actuary](#) intends to use; and
 - c. Does not need to disclose the source of the information.
- 2.3.3 If the [actuary](#) states reliance on the information prepared by another party and disclaims responsibility for it, the [actuary](#) should:
- a. Disclose in any [report](#) that fact (including identifying the other party);
 - b. Disclose in any [report](#) the nature and extent of such reliance;
 - c. Examine the information for evident shortcomings;
 - d. When practicable, review the information for reasonableness and consistency; and
 - e. Disclose in any [report](#) the steps, if any, that the [actuary](#) took to determine whether it was appropriate to rely on the information.
- 2.3.4 If the information was prepared by the other party under a different jurisdiction, the [actuary](#) should consider any differences in the [law](#) or [accepted actuarial practice](#) between the two jurisdictions and how that might affect the [actuary](#)'s use of the information.

2.4 Materiality

In case of omissions, understatements, or overstaterments, the [actuary](#) should assess whether the effect is material. If the effect of any of these is material, the [actuary](#) should disclose this in any [report](#) to which it is relevant. The threshold of materiality under which the [work](#) is being conducted should be determined by the [actuary](#) unless it is imposed by another party such as an auditor or the [principal](#). When determining the threshold of materiality, the [actuary](#) should:

- 2.4.1 Assess materiality from the point of view of the [intended user](#)(s), recognising the purpose of the [actuarial services](#); thus, an omission, understatement or overstatement is material if the [actuary](#) expects it to affect significantly either the [intended user](#)'s decision-making or the [intended user](#)'s reasonable expectations;
- 2.4.2 Consider the [actuarial services](#) and the subject of those [actuarial services](#); and
- 2.4.3 Consult with the [principal](#) if necessary.

2.5 Kvalita dat

- 2.5.1 Postačující a spolehlivá data – Aktuár by měl zvážit, zda jsou k dispozici postačující a spolehlivá data pro poskytnutí aktuárských služeb. Data jsou postačující, pokud zahrnují informace potřebné pro provedení práce. Nejsou-li k dispozici postačující a spolehlivá data, měl by se aktuár řídit pokyny v bodě 2.5.5 níže.
- 2.5.2 Validace dat – Aktuár by měl provést rozumné kroky vedoucí ke kontrole konzistence, úplnosti a přesnosti použitých dat, což by mohlo zahrnovat:
- posouzení konzistence s auditovanými účetními výkazy, předvahami či dalšími relevantními záznamy, pokud jsou k dispozici;
 - testování přijatelnosti dat na základě porovnání s externími nebo nezávislymi daty;
 - testování interní konzistence dat a konzistence s dalšími relevantními informacemi; a
 - porovnávání dat s daty za předešlé(á) období.

Aktuár by měl popsat takovouto kontrolu v jakékoli zprávě.

- 2.5.3 Zdroje dat pro předpoklady – Při stanovování předpokladů by měl aktuár v možné a vhodné míře zvážit použití dat specifických pro organizaci nebo předmět aktuárských služeb. Pokud takováto data nejsou k dispozici, nejsou relevantní nebo důvěryhodná, pak by aktuár měl zvážit použití přiměřeně upravených oborových dat, dat z jiných srovnatelných zdrojů, populačních dat či jiných zveřejněných dat. Použitá data i provedené úpravy by měly být popsány v jakékoli zprávě.
- 2.5.4 Modifikace dat – Aktuár by měl v jakékoli zprávě zveřejnit jakékoli modifikace dat provedené ještě před jejich použitím (jako je interpolace, extrapolace, úprava dat nebo vyřazení odlehlých hodnot).
- 2.5.5 Nedostatky v datech – Aktuár by měl zvážit možný dopad jakýchkoli nedostatků týkajících se dat (jako neadekvátnost, nekonzistence, neúplnost, nepřesnost a nepřijatelnost) na výsledky práce. Pokud je nepravděpodobné, že by takovéto nedostatky v datech materiálně ovlivnily výsledky, pak není třeba tyto nedostatky dále uvažovat. Pokud aktuár nemůže najít uspokojivý způsob, jak tyto nedostatky vyřešit, pak by měl aktuár zvážit, zda:
- odmítne poskytovat nebo pokračovat v poskytování aktuárských služeb;
 - bude pracovat se zadavatelem na úpravě aktuárských služeb, nebo získá vhodná dodatečná data nebo jiné informace; nebo
 - poskytne aktuárské služby, jak nejlépe je to možné, a nedostatky v datech zveřejní v jakékoli zprávě (včetně uvedení možného dopadu těchto nedostatků dat), což je podmíněno souladem s kodexem profesionálního chování aktuára.

2.5 Data Quality

- 2.5.1 Sufficient and Reliable Data – The actuary should consider whether sufficient and reliable data are available to perform the actuarial services. Data are sufficient if they include the appropriate information for the work. Data are reliable if they are substantially accurate. If sufficient and reliable data are not available, then the actuary should follow the guidance in paragraph 2.5.5. below.
- 2.5.2 Data Validation – The actuary should take reasonable steps to review the consistency, completeness and accuracy of the data used. These might include:
- Undertaking reconciliations against audited financial statements, trial balances or other relevant records, if these are available;
 - Testing the data for reasonableness against external or independent data;
 - Testing the data for internal consistency and consistency with other relevant information; and
 - Comparing the data to those for a prior period or periods.

The actuary should describe this review in any report.

- 2.5.3 Sources of Data for Assumptions – To the extent possible and appropriate when setting assumptions, the actuary should consider using data specific to the organisation or the subject of the actuarial services. Where such data are not available, relevant or sufficiently credible, the actuary should consider industry data, data from other comparable sources, population data or other published data, adjusted as appropriate. The data used, and the adjustments made, should be described in any report.
- 2.5.4 Data Modification – The actuary should disclose any modification of data before its use (such as interpolation, extrapolation, adjustment, or discarding of outliers) in any report.
- 2.5.5 Deficiencies in Data – The actuary should consider the possible effect of any data deficiencies (such as inadequacy, inconsistency, incompleteness, inaccuracy, and unreasonableness) on the results of the work. If such deficiencies in the data are not likely to materially affect the results, then the deficiencies need not be considered further. If the actuary cannot find a satisfactory way to resolve the deficiencies, then the actuary should consider whether to:
- Decline to undertake or continue to perform the actuarial services;
 - Work with the principal to modify the actuarial services or obtain appropriate additional data or other information; or
 - Subject to compliance with the actuary's code of professional conduct, perform the actuarial services as well as possible and disclose in any report the data deficiencies (including an indication of the potential impact of those data deficiencies).

2.6 Předpoklady a metodika

- 2.6.1 Předpoklady a metodika mohou být:
- stanoveny [aktuárem](#) (2.7);
 - předepsány [zadavatelem](#) nebo jinou osobou (2.8); nebo
 - nařízeny [legislativou](#) (2.9).
- 2.6.2 Pokud není ve [zprávě](#) uvedeno, kdo stanovil předpoklad nebo metodiku, bude se mít za to, že odpovědnost za takovýto předpoklad nebo metodiku nese [aktuár](#), který je autorem [zprávy](#).

2.7 Předpoklady a metodika stanovené aktuárem

Když předpoklady a metodiku stanovuje [aktuár](#), nebo když předpoklady a metodiku, kterou je [aktuár](#) ochoten podpořit, stanovuje [zadavatel](#):

- 2.7.1 Výběr předpokladů a metodiky – [Aktuár](#) by měl vybrat předpoklady a metodiku, jež jsou vhodné pro [práci](#). [Aktuár](#) by měl zvážit potřeby [zamýšleného uživatele](#) a účel [aktuárských služeb](#). Při výběru předpokladů a metodiky by měl [aktuár](#) zvážit okolnosti organizace, předmětu [aktuárských služeb](#) a úlohy, i příslušné oborové a profesní postupy. [Aktuár](#) by měl zvážit, do jaké míry je vhodné předpoklady a metodiku upravit tak, aby se známé nedostatky v dostupných [datech](#) vyvážily. [Aktuár](#) by měl zvážit, do jaké míry je vhodné předpoklady a metodiku použít, pokud je znám významný sklon k podhodnocení nebo nadhodnocení výsledků.
- 2.7.2 Vhodnost předpokladů – [Aktuár](#) by měl zvážit vhodnost předpokladů použitých pro každou část zvolené metodiky. Předpoklady obecně obsahují podstatný [odborný úsudek](#) týkající se vhodnosti zvolené metodiky a parametrů použitých při uplatnění této metodiky. Předpoklady mohou (pokud to umožňují okolnosti) být implicitní nebo explicitní a mohou zahrnovat interpretaci minulých [dat](#) nebo jiných informací či projekci budoucích trendů.
- 2.7.3 Přirážky na nepříznivý vývoj – V případech, kdy nejsou požadovány statisticky nevychýlené výpočty, by měl [aktuár](#) zvážit, do jaké míry je vhodné upravit předpoklady nebo metodiku pomocí přirážek na nepříznivý vývoj za účelem zohlednění nejistoty v použitých [datech](#) nebo jiných informacích, předpokladech nebo metodice. [Aktuár](#) by měl uvést jakékoli zahrnutí přirážek na nepříznivý vývoj v předpokladech nebo metodice v jakékoli zprávě.
- 2.7.4 Nespojitosti – [Aktuár](#) by měl zvážit dopad jakýchkoli nespojitostí v pozorováních na předpoklady a metodiku. Nespojitosti mohou vyplývat z:
- interních okolností týkajících se organizace nebo předmětu [aktuárských služeb](#), jako např. změny ve zpracování pojistných událostí na straně pojistitele nebo změny ve složení portfolia; nebo

2.6 Assumptions and Methodology

- 2.6.1 The assumptions and methodology may be
- Set by the [actuary](#) (2.7.);
 - Prescribed by the [principal](#) or another party (2.8.); or
 - Mandated by [law](#) (2.9.).
- 2.6.2 Where a [report](#) is silent about who set an assumption or methodology, the [actuary](#) who authored that [report](#) will be assumed to have taken responsibility for such assumption or methodology.

2.7 Assumptions and Methodology Set by Actuary

Where the [actuary](#) sets the assumptions and methodology, or the [principal](#) or another party sets an assumption or methodology that the [actuary](#) is willing to support:

- 2.7.1 Selection of Assumptions and Methodology – The [actuary](#) should select the assumptions and methodology that are appropriate for the [work](#). The [actuary](#) should consider the needs of the [intended users](#) and the purpose of the [actuarial services](#). In selecting assumptions and methodology, the [actuary](#) should consider the circumstances of the organisation, the subject of the [actuarial services](#), and the assignment, as well as relevant industry and professional practices. The [actuary](#) should consider to what extent it is appropriate to adjust assumptions or methodology to compensate for known deficiencies in the available [data](#). The [actuary](#) should consider to what extent it is appropriate to use assumptions or methodology if they have a known significant bias to underestimation or overestimation of the result.
- 2.7.2 Appropriateness of Assumptions – The [actuary](#) should consider the appropriateness of the assumptions underlying each component of the methodology used. Assumptions generally involve significant [professional judgement](#) as to the appropriateness of the methodology used and the parameters underlying the application of such methodology. Assumptions may (if permitted in the circumstances) be implicit or explicit and may involve interpreting past [data](#) or other information or projecting future trends.
- 2.7.3 Margins for Adverse Deviations – In cases where unbiased calculations are not required, the [actuary](#) should consider to what extent it is appropriate to adjust the assumptions or methodology with margins for adverse deviations in order to allow for uncertainty in the underlying [data](#) or other information, assumptions or methodology. The [actuary](#) should disclose any incorporation of margins for adverse deviations in assumptions or methodology in any [report](#).
- 2.7.4 Discontinuities – The [actuary](#) should consider the effect of any discontinuities in experience on assumptions or methodology. Discontinuities could result from:
- Internal circumstances regarding the organisation or subject of the [actuarial services](#) such as changes in an insurer’s claims processing or changes in the mix of business; or

b. externích okolností majících dopad na organizaci nebo předmět [aktuárských služeb](#), jako např. změny právního, ekonomického, legislativního, regulačního, dozorčího, demografického, technologického a sociálního prostředí.

- 2.7.5 Jednotlivé předpoklady a předpoklady jako celek – [Aktuár](#) by měl vyhodnotit, zda je sada předpokladů rozumná jako celek. Zatímco předpoklady by mohly být ospravedlnitelné jednotlivě, je možné, že obezřetnost či optimismus ve vícero předpokladech bude mít za následek souhrnnou sadu předpokladů, která již nebude platná. Pokud není platná, měl by [aktuár](#) provést příslušné úpravy, tak aby docílil rozumné sady předpokladů a přiměřeného konečného výsledku.
- 2.7.6 Vnitřní konzistence předpokladů a metodiky – [Aktuár](#) by měl ověřit, zda jsou předpoklady a metodika použité pro různé komponenty [práce](#) materiálně konzistentní, a že jakékoli významné vzájemné závislosti jsou vhodně modelovány. [Aktuár](#) by měl jakoukoli materiální nekonzistenci uvést v jakékoli [zprávě](#).
- 2.7.7 Alternativní předpoklady a testování citlivosti – Tam, kde je to vhodné, by měl [aktuár](#) zvážit a zabývat se citlivostí každé metodiky na změny v klíčových předpokladech. Při určování, zda byla citlivost dostatečně zvážena, by měl [aktuár](#) vzít v úvahu účel [aktuárských služeb](#), a zda výsledky testů citlivosti odráží rozumné rozpětí změn v klíčových předpokladech konzistentně s tímto účelem.

2.8 Předepsané předpoklady a metodika (jiné než nařízené legislativou)

Když jsou předpoklady a metodika předepsány [zadavatelem](#) nebo jinou osobou:

- 2.8.1 Pokud je [aktuár](#) ochoten podpořit předepsané předpoklady nebo metodiku (při zajištění souladu s kapitolou 2.7, v rozsahu, v jakém lze uplatnit), může [aktuár](#) uvést osobu, která předpoklad nebo metodiku předepsala, a vyjádřit svou podporu, a to v jakékoli [zprávě](#).
- 2.8.2 Pokud není [aktuár](#) ochoten podpořit předepsané předpoklady nebo metodiku, protože:
- je v zásadním rozporu s tím, co by bylo vhodné pro účel [aktuárských služeb](#); nebo
 - [aktuár](#) není schopen posoudit vhodnost předepsaného předpokladu nebo metodiky bez provedení významného objemu dodatečné [práce](#) nad rámec úlohy, nebo protože [aktuár](#) nebyl kvalifikován pro posouzení vhodnosti předpokladu;

[Aktuár](#) by pak měl tuto skutečnost uvést v jakékoli [zprávě](#), stejně tak jako osobu, která předpoklad nebo metodiku předepsala, a důvod, proč tento předpoklad nebo metodiku stanovila tato strana a ne [aktuár](#);

b. External circumstances impacting the organisation or subject of the [actuarial services](#) such as changes in the legal, economic, legislative, regulatory, supervisory, demographic, technological and social environments.

2.7.5 Individual Assumptions and Aggregate Assumptions – The [actuary](#) should assess whether an assumption set is reasonable in the aggregate. While assumptions might be justifiable individually, it is possible that prudence or optimism in multiple assumptions will result in an aggregate assumption set that is no longer valid. If not valid, the [actuary](#) should make appropriate adjustments to achieve a reasonable assumption set and final result.

2.7.6 Internal Consistency of Assumptions and Methodology – The [actuary](#) should determine if the assumptions and methodology used for different components of the [work](#) are materially consistent, and that any significant interdependencies are modelled appropriately. The [actuary](#) should disclose any material inconsistencies in any [report](#).

2.7.7 Alternative Assumptions and Sensitivity Testing - The [actuary](#) should consider and address the sensitivity of each methodology to the effect of variations in key assumptions, when appropriate. In determining whether sensitivity has been appropriately addressed, the [actuary](#) should take into account the purpose of the [actuarial services](#) and whether the results of the sensitivity tests reflect a reasonable range of variation in the key assumptions, consistent with that purpose.

2.8 Assumptions and Methodology Prescribed (other than by Law)

Where the assumptions or methodology are prescribed by the [principal](#) or another party:

2.8.1 If the [actuary](#) is willing to support the prescribed assumption or methodology (following paragraph 2.7. as applicable), the [actuary](#) may disclose the party who prescribed the assumption or methodology and the [actuary](#)'s support in any [report](#).

2.8.2 If the [actuary](#) is unwilling to support the prescribed assumption or methodology because:

- It significantly conflicts with what would be appropriate for the purpose of the [actuarial services](#); or
- The [actuary](#) has been unable to judge the appropriateness of the prescribed assumption or methodology without performing a substantial amount of additional work beyond the scope of the assignment, or the [actuary](#) was not qualified to judge the appropriateness of the assumption;

Then the [actuary](#) should disclose in any [report](#) that fact, the party who prescribed the assumption or methodology, and the reason why this party, rather than the [actuary](#), set the assumption or methodology.

2.8.3 Pokud [zadavatel](#) požaduje dodatečný výpočet za použití sady předpokladů, které [aktuár](#) neposoudil jako přiměřené pro účel [aktuárských služeb](#), pak [aktuár](#) může [zadavateli](#) poskytnout výsledky na základě takovýchto předpokladů. Pokud se mají tyto výsledky předat jakékoli jiné osobě než jen [zadavateli](#), pak by měl [aktuár](#) uvést v jakékoli [zprávě](#) zdroj těchto předpokladů i svůj [názor](#) ohledně jejich vhodnosti.

2.9 Předpoklady a metodika nařízené legislativou

Pokud je nějaký předpoklad či metodika nařízena [legislativou](#), měl by [aktuár](#) uvést v jakékoli [zprávě](#), že tento předpoklad nebo metodika byly stanoveny [legislativou](#), a zda takový předpoklad nebo metodika mohou omezit použitelnost [práce](#) pro jiné účely.

2.10 Governance modelu

Pro účely tohoto odstavce a bodů i a j v odstavci 3.2.2 "použití" zahrnuje výběr, vývoj, úpravu a provoz [modelů](#).

Tento odstavec se vztahuje na všechny [modely](#) používané při provádění [aktuárských služeb](#), které podporují rozhodovací procesy a poskytuje [aktuárům](#) pokyny pro vhodnou [governance modelu](#) pro účely řízení rizik spojených s jeho používáním. [Governance modelu](#) je důležitá pro všechny [modely](#), od těch, které používají jednoduché tabulky až po ty, které obsahují komplexní simulace. Úroveň governance by měla odpovídat riziku vyplývajícimu z možnosti, že [zamýšlený uživatel](#) na základě výsledků [modelu](#) dospěje k nesprávnému závěru.

[Aktuár](#) používající [model](#) by měl:

- 2.10.1 Být přesvědčen o tom, že byla zjištěna a vyhodnocena [rizika modelu](#) a zavedena vhodná opatření ke zmírnění těchto rizik, jako je odpovídající validace [modelu](#), dokumentace a řízení procesu.
- 2.10.2 Být přesvědčen, že byla provedena vhodná validace. Validace [modelu](#) zahrnuje posouzení, že:
 - a. [model](#) přiměřeně odpovídá zamýšlenému účelu. Hlediska, která by měl [aktuár](#) zvážit, jsou-li aplikovatelná, zahrnují dostupnost, granularitu a kvalitu [dat](#) a vstupů do [modelů](#), vhodnost modelovaných závislostí a schopnost [modelu](#) generovat vhodné spektrum výsledků kolem středních hodnot;
 - b. [model](#) naplňuje specifikace; a
 - c. úplné nebo částečné výsledky [modelu](#) lze reprodukovat, nebo případně vysvětlit jakékoli rozdíly.

Validaci [modelu](#) by měli provádět jednotlivci, kteří [model](#) nevyvinuli, s výjimkou případů, kdy by to představovalo zátěž nepřiměřenou [riziku modelu](#).

- 2.8.3 When the principal requests an additional calculation using an assumption set which the actuary does not judge to be reasonable for the purpose of the actuarial services, the actuary may provide the principal with the results based on such assumptions. If those results are communicated to any party other than the principal, the actuary should disclose in any report the source of those assumptions and the actuary's opinion of their appropriateness.

2.9 Assumptions and Methodology Mandated by Law

When an assumption or methodology is mandated by law, the actuary should disclose in any report that the assumption or methodology was mandated by law and whether such assumption or methodology may limit the relevance of the work for other purposes.

2.10 Model Governance

For the purpose of this paragraph and subparagraphs i and j in paragraph 3.2.2. “using” includes selecting, developing, modifying, and running models.

This paragraph applies to all models used when performing actuarial services which support decision making. It provides guidance to actuaries on appropriate model governance to manage the risks inherent in using a model. Model governance is important for all models, from those using simple spreadsheets to those including complex simulations. The level of governance should be proportionate to the risk to the intended users as a result of an incorrect conclusion being drawn from the results of the model.

The actuary involved in using models should:

- 2.10.1 Be satisfied that the model risks have been identified, assessed, and that there are appropriate actions to mitigate these risks such as adequate model validation, documentation, and process controls.
- 2.10.2 Be satisfied that an appropriate a validation has taken place. The model validation includes assessments that:
- The model reasonably fits its intended purpose. Items that the actuary should consider, if applicable, include the availability, granularity, and quality of data and inputs required by the models, the appropriateness of the relationships recognized, and the model's ability to generate an appropriate range of results around expected values;
 - The model meets its specifications; and
 - The full or partial results of the model can be reproduced or any differences can be explained.

The model validation should be performed by individual(s) who did not develop the model, unless to do so imposes a burden that is disproportionate to the model risk.

- 2.10.3 Rozumět [modelu](#), podmínkám, za nichž je vhodné [model](#) použít, včetně jakýchkoli omezení [modelu](#) pro zamýšlené použití, souvislostem, ve kterých bude [model](#) používán, jak budou získány vstupy do [modelu](#) a tomu, jak [aktuár](#) očekává, že budou výsledky [modelu](#) použity. [Aktuár](#) by měl v jakékoli [zprávě](#) zveřejnit příslušná omezení nebo nejistoty a jejich možné důsledky.
- 2.10.4 Být přesvědčen, že existuje odpovídající dokumentace týkající se návrhu, implementace a fungování [modelu](#) a podmínek, za nichž je vhodné [model](#) použít, včetně jeho jakýchkoli omezení. Tam, kde je to vhodné, by měla tato dokumentace zahrnovat oblast působnosti, účel, metodiku, statistickou kvalitu, kalibraci a vhodnost pro zamýšlené použití a měla by odrážet případné změny [modelu](#) provedené [aktuárem](#).
- 2.10.5 Být přesvědčen, že [model](#) podléhá příslušným řídicím prvkům. To by mělo obvykle zahrnovat proces řízení změn, který:
- brání neautorizovaným změnám [modelu](#);
 - dokumentuje jakékoli provedené změny a jejich jakýkoli materiální dopad na daný [model](#); a
 - umožňuje návrat před změnu [modelu](#).
- 2.10.6 Pokud mají být použity výsledky nebo výstupy [modelu](#):
- být přesvědčen, že jsou splněny podmínky pro použití [modelu](#);
 - být přesvědčen, že jsou zavedeny vhodné kontroly vstupů a výstupů [modelu](#);
 - zvážit, zda by validace [modelu](#) popsané v odstavci 2.10.2 měla být provedena zcela nebo zčásti;
 - rozumět a v případě potřeby vysvětlit významné rozdíly mezi různými běhy [modelu](#) a být přesvědčen o tom, že existuje odpovídající kontrolní proces pro spouštění běhů. V případě stochastických [modelů](#) být přesvědčen, že existuje dostatečný počet běhů [modelu](#) a jsou jasné významné rozdíly mezi různými běhy;
 - rozumět jakýmkoli manažerským pravidlům uplatněným v [modelu](#). [Aktuár](#) by měl v jakékoli [zprávě](#) zveřejnit uplatněná manažerská pravidla a jejich možné důsledky;
 - tam, kde je to vhodné, zdokumentovat případná omezení, vstupy, klíčové předpoklady, zamýšlené použití a výsledky [modelu](#).

2.11 Procesní řízení

- 2.11.1 Procesní kontroly – [Aktuár](#) by měl zvážit, do jaké míry, pokud vůbec, by se měly kontrolovat postupy používané při realizaci [práce](#), a pokud ano, jak.
- 2.11.2 Kontroly přiměřenosti – [Aktuár](#) by měl zkontrolovat, zda jsou výsledky vyprodukované na základě zvolených předpokladů a metodiky celkově přiměřené.

- 2.10.3 Understand the model, the conditions under which it is appropriate for the model to be used including any limitations of the model for the intended use, the context in which the model will be used, how model inputs will be provided, and how the actuary expects the results of the model will be used. The actuary should disclose relevant limitations or uncertainties and their broad implications in any report.
- 2.10.4 Be satisfied that there is adequate documentation of the model design, construction, and operation and of the conditions under which it is appropriate to use the model, including any limitations of the model. This documentation should include, where appropriate, scope, purpose, methodology, statistical quality, calibration, and fitness for intended purpose, and reflect changes to the model (if any) made by the actuary.
- 2.10.5 Be satisfied that the model is subject to appropriate controls. This should typically include a change control process that:
- Avoids unauthorized changes to the model;
 - Documents any changes made and any material impact on the model; and
 - Allows any changes to be reversed.
- 2.10.6 When the results or output of a model run are to be used:
- Be satisfied that the conditions to use the model are met;
 - Be satisfied that there are appropriate controls on inputs and outputs of the model;
 - Consider whether the model validation described in paragraph 2.10.2. should be performed in whole or in part;
 - Understand, and where appropriate explain, material differences between different runs of the model, and be satisfied that there is an adequate control process for production runs. In the case of stochastic models, be satisfied that a sufficient number of runs of the model are made and understand the significant differences between different runs of the model;
 - Understand any management actions or responses assumed within the model. The actuary should disclose such management actions or responses assumed and their broad implications in any report; and
 - Document, where appropriate, limitations, inputs, key assumptions, intended uses, and model output.

2.11 Process Management

- 2.11.1 Process Controls – The actuary should consider to what extent, if any, the procedures used to carry out the work should be controlled, and if so, how.
- 2.11.2 Reasonableness Checks – The actuary should review the results produced by the selected assumptions and methodology for overall reasonableness.

2.12 Vzájemné posouzení (peer review)

[Aktuár](#) by měl zvážit, do jaké míry, pokud vůbec, je vhodné nechat jakoukoli [zprávu](#) nestranně posoudit, buď jako celek nebo její část, ještě předtím, než bude konečná [zpráva](#) předána [zadavateli](#) nebo [zamýšlenému uživateli](#). Účelem vzájemného posouzení je zajistit kvalitu [zprávy](#), a to pomocí procesu přizpůsobeného složitosti [práce](#) a specifickému prostředí, ve kterém [aktuár](#) pracuje. Pokud je vzájemné posouzení považováno za vhodné:

- 2.12.1 [Aktuár](#) by si měl vybrat posuzovatele, který je nestranný v zájmu o posuzované komponenty a má znalosti a zkušenosti z praktické oblasti [aktuárských služeb](#).
- 2.12.2 Pokud je posuzovatelem [aktuár](#), měl by při posuzování dodržovat metodiku v rámci tohoto standardu SAP, tj. kde je to aplikovatelné.

2.13 Řešení následných událostí

[Aktuár](#) by měl zvážit jakoukoli [následnou událost](#), které má potenciál materiálně změnit výsledky [aktuárských služeb](#), pokud taková událost byla zohledněna v jeho [práci](#) a uvést takovouto událost v jakékoli [zprávě](#).

2.14 Uchovávání dokumentace

- 2.14.1 [Aktuár](#) by si měl po rozumnou dobu uchovávat dostačující dokumentaci pro účely jako:
 - a. vzájemné posouzení, kontroly plynoucí z regulace a audit;
 - b. soulad s [legislativou](#); a
 - c. možnost opakovaného zadání jakékoli úlohy jinému [aktuárovi](#).
- 2.14.2 Dokumentace je dostačující, pokud obsahuje dostatečný detail pro jiného [aktuára](#) kvalifikovaného ve stejné oblasti činnosti k pochopení [práce](#) a vyhodnocení učiněných úsudků.
- 2.14.3 Nic v tomto standardu SAP není myšleno tak, aby poskytovalo jakékoli osobě přístup k materiálu nad rámec přístupu, ke kterému je již oprávněna.

2.12 Peer Review

The actuary should consider to what extent, if at all, it is appropriate for any report to be independently reviewed, in totality or by component, before the final report is delivered to the principal or distributed to the intended users. The purpose of peer review is to ensure the quality of a report, with the process tailored to the complexity of the work and the specific environment in which the actuary works. If a peer review is deemed to be appropriate:

- 2.12.1 The actuary should select a reviewer who is independent of involvement with the specific component(s) reviewed and is knowledgeable and experienced in the practice area of the actuarial services.
- 2.12.2 If the reviewer is an actuary, the reviewer should comply with the guidance in any applicable actuarial standard, in performing the review.

2.13 Treatment of Subsequent Events

The actuary should consider any subsequent event that has the potential of materially changing the results of the actuarial services if the event had been reflected in the work and disclose such an event in any report.

2.14 Retention of Documentation

- 2.14.1 The actuary should retain, for a reasonable period of time sufficient documentation for purposes such as:
 - a. Peer review, regulatory review, and audit;
 - b. Compliance with law; and
 - c. Assumption of any recurring assignment by another actuary.
- 2.14.2 Documentation is sufficient when it contains enough detail for another actuary qualified in the same practice area to understand the work and assess the judgements made.
- 2.14.3 Nothing in this SAP is intended to give any person access to material beyond the access that they are already authorised to have.

3. Článek Komunikace

3.1 Obecné principy

Jakékoli [sdělení](#) by mělo být přiměřené konkrétním okolnostem a zohledňovat dovednosti, povědomí, úroveň příslušné technické kvalifikace a potřeby [zamýšleného uživatele](#), aby měl [zamýšlený uživatel](#) možnost porozumět implikacím ve [sděleních aktuára](#).

- 3.1.1 **Forma a obsah** – [Aktuár](#) by měl stanovit formu, strukturu, styl, úroveň detailu, obsah, a příslušné doplňující informace (viz např. 3.2.2) pro každé [sdělení](#), aby bylo vhodné pro konkrétní okolnosti a bralo v úvahu [zamýšleného uživatele](#).
- 3.1.2 **Jasnost** – [Aktuár](#) by měl každé [sdělení](#) formulovat jasně, používat jazyk přiměřený konkrétním okolnostem a brát v úvahu [zamýšleného uživatele](#).
- 3.1.3 **Načasování sdělení** – [Aktuár](#) by měl vydat každé [sdělení](#) během přiměřeného časového období. Načasování [sdělení](#) by mělo odrážet jakékoli dohody učiněné se [zadavatelem](#). Při nastavování časového plánu by měl [aktuár](#) zvážit potřeby [zamýšleného uživatele](#).
- 3.1.4 **Identifikace aktuára** – [Sdělení](#) by mělo jasně identifikovat [aktuára](#), který ho vydává. Pokud [sdělení](#), z něhož je alespoň část aktuárské povahy, vydávají dva nebo více jednotlivců, pak by [sdělení](#) mělo identifikovat všechny odpovědné [aktuáry](#), ledaže by to [aktuáři](#) posoudili jako nepřiměřené. Název organizace, s níž je [aktuár](#) spojen, může být také uveden ve [sdělení](#), avšak odpovědnosti [aktuára](#) nejsou takovouto identifikací dotčeny. Neposoudí-li to [aktuár](#) jako nepřiměřené, jakékoli [sdělení](#) by mělo dále uvádět, do jaké míry a jak lze od [aktuára](#) nebo jiné osoby získat dodatečné informace a vysvětlení.

3.2 Zpráva

[Aktuár](#) by měl sepsat [zprávu](#), včetně relevantních doplňujících informací (viz např. 3.2.2), pakliže nebudou jacíkoli [zamýšlení uživatelé](#) o výsledcích [aktuárské služby](#) informováni jiným adekvátním způsobem (včetně přístupu k podpůrným informacím, které jsou nezbytné pro pochopení těchto výsledků a doplňujících informací). [Aktuár](#) by měl veškeré informace prezentovat v dostatečném detailu, tak aby jiný [aktuár](#) kvalifikovaný ve stejné oblasti činnosti mohl objektivně posoudit přiměřenost [práce aktuára](#).

- 3.2.1 **Obsah** – V jakékoli [zprávě](#) by [aktuár](#) měl zahrnout následující, je-li to aplikovatelné:
 - a. rozsah a zamýšlené použití [zprávy](#);
 - b. výsledky [aktuárských služeb](#), včetně možné variability těchto výsledků;
 - c. použitou metodiku, předpoklady a [data](#) a další použité informace;
 - d. jakákoli omezení týkající se distribuce;
 - e. datum [zprávy](#); a
 - f. informace o autorství [zprávy](#).

Section 3. Communication

3.1 General Principles

Any communication should be appropriate to the particular circumstances and take the skills, understanding, levels of relevant technical expertise and needs of the intended user into consideration to allow the intended user to understand the implications of the actuary's communication.

- 3.1.1 Form and Content – The actuary should determine the form, structure, style, level of detail, content, and relevant disclosures of each communication to be appropriate to the particular circumstances, taking into account the intended users.
- 3.1.2 Clarity – The actuary should word each communication to be clear and use language appropriate to the particular circumstances, taking into account the intended users.
- 3.1.3 Timing of Communication – The actuary should issue each communication within a reasonable time period. The timing of the communication should reflect any arrangements that have been made with the principal. The actuary should consider the needs of the intended users in setting the timing.
- 3.1.4 Identification of the Actuary – A communication shall clearly identify the issuing actuary. When two or more individuals jointly issue a communication, at least some of which is actuarial in nature, the communication shall identify all responsible actuaries, unless the actuaries judge it inappropriate to do so. The name of an organisation with which each actuary is affiliated may also be included in the communication, but the actuary's responsibilities are not affected by such identification. Unless the actuary judges it inappropriate, any communication shall also indicate to what extent and how supplementary information and explanation can be obtained from the actuary or another party.

3.2 Report

The actuary should complete a report, including relevant disclosures, unless any intended users will otherwise be adequately informed about the outputs of actuarial services (including access to the supporting information which is necessary to understand the outputs and disclosures). The actuary should present all information with sufficient detail that another actuary qualified in the same practice area could make an objective appraisal of the reasonableness of the actuary's work.

- 3.2.1 Content – The actuary should include in any report, if applicable:
 - a. The scope and intended use of the report;
 - b. The outputs from the actuarial services, including the potential impact from variability on those outputs;
 - c. The methodology, assumptions and data and other information used;
 - d. Any restrictions on distribution;
 - e. The date of the report; and
 - f. Identification of the authorship of the report.

- 3.2.2 Doplňující informace – Ve zprávě by měl aktuár vydávající zprávu uvést následující informace, je-li to aplikovatelné:
- jakékoli materiální odchylky od metodiky popsané v tomto standardu SAP (1.3.3);
 - jakékoli spoléhání se na informace připravené jinou osobou, u nichž se aktuár zřekl odpovědnosti (2.3.3);
 - jakákoli významná opomenutí, podhodnocení nebo nadhodnocení (2.4);
 - jakékoli validace dat (2.5.2), úpravy dat (2.5.3), modifikace dat (2.5.4) a nedostatky v datech (2.5.5);
 - jakékoli přírážky na nepříznivý vývoj v předpokladech nebo metodice (2.7.3);
 - jakoukoli vnitřní nekonzistenci předpokladů a metodiky (2.7.6);
 - předpoklady a metodiku předepsané jinou osobou, které aktuár nepodporuje (2.8.2 a 2.8.3);
 - předpoklady a metodika nařízené legislativou (2.9);
 - omezení a nejistoty jakéhokoli modelu použitého pro práci a jejich možné důsledky (2.10.3);
 - manažerská pravidla a jejich uplatnění v jakémkoli modelu použitém pro práci a jejich možné důsledky (2.10.62.10.6e);
 - jakékoli materiální následné události (2.13).
- 3.2.3 Autorství – Aktuár vydávající zprávu by měl ve zprávě zahrnout:
- jméno aktuára;
 - pokud je to aplikovatelné, název organizace, jejímž jménem aktuár vydává zprávu, a pozici aktuára;
 - roli ve smyslu odstavce 1.4, jakou aktuár zastává;
 - kvalifikace aktuára;
 - kodex profesionálního chování aktuára a aktuárské standardy, v jejichž rámci byla práce prováděna, pokud existuje jakákoli možná nejasnost; a
 - pokud je to aplikovatelné, co ověřil a na co spoléhal.
- 3.2.4 Forma – Zpráva může obsahovat jeden nebo více dokument(ů), jež mohou být vyhotoveny v několika různých formátech. Pokud zpráva obsahuje vícero dokumentů, měl by aktuár všem zamýšleným uživatelům sdělit, které dokumenty tvoří zprávu. Aktuár by měl zajistit, aby části zprávy (zejména části na elektronických médiích) bylo možné po přiměřené časové období spolehlivě reprodukovat.
- 3.2.5 Omezující podmínky – Obsah zprávy může být omezen okolnostmi, jako např. právními, legislativními, regulačními nebo kontrolními procesy. Omezující podmínky mohou zahrnovat i další standardy, jako např. standardy pro finanční reporting nebo účetní politiku subjektu. Aktuár by měl dodržovat metodiku pro doplňující informace popsanou v tomto standardu SAP do rozumně možné míry v rámci takovýchto omezení.

- 3.2.2 Disclosures – The actuary issuing a report should disclose in that report, if applicable:
- a. Any material deviation from the guidance in this SAP (1.3.3.);
 - b. Any reliance on information prepared by another party for which the actuary disclaims responsibility (2.3.3.);
 - c. Any material omissions, understatements, or overstaterments (2.4.);
 - d. Any data validation (2.5.2.), adjustments (2.5.3.), modifications (2.5.4.) and deficiencies (2.5.5.);
 - e. Any margin for adverse deviations in assumptions or methodology (2.7.3.);
 - f. Any material inconsistency in the assumptions and methodology used (2.7.6);
 - g. Assumptions and methodology that have been prescribed by another party which the actuary does not support (2.8.2. and 2.8.3.);
 - h. Assumptions and methodology that are mandated by law (2.9.);
 - i. The limitations, and uncertainties, of any model used for the work, and their broad implications (2.10.3.);
 - j. The management actions or responses assumed in any model used for the work, and their implications (2.10.6.e.); and
 - k. Any material subsequent event (2.13.).
- 3.2.3 Authorship – The actuary issuing a report should include in the report:
- a. The actuary's name;
 - b. If applicable, the name of the organisation on whose behalf the actuary is issuing the report, and the actuary's position held;
 - c. The capacity in which the actuary serves;
 - d. The actuary's qualifications;
 - e. The code of professional conduct and actuarial standards under which the work was performed, if there is any possible ambiguity; and
 - f. If applicable, attestations and reliances.
- 3.2.4 Form – A report may comprise one or several communications that may exist in several different formats. Where a report comprises multiple communications, the actuary should communicate to each intended user which communications compose the report. The actuary should ensure that report components (especially those in electronic media) are such that they can be reliably reproduced for a reasonable period of time.
- 3.2.5 Constraints – The content of a report may be constrained by circumstances such as legal, legislative, regulatory or supervisory proceedings. Constraints could also include other standards such as financial reporting standards or an organisation's accounting policy. The actuary should follow the guidance on disclosure in any actuarial standard applicable to the actuary to the extent reasonably possible within such constraints.

AC+UARIA

SLOVNÍK DEFINOVANÝCH POJMŮ

AC+UARIA

GLOSSARY OF DEFINED TERMS

Vymezené pojmy jsou uvedeny v SAP1 modrým písmem s modrým podtržením (např. [definovaný termín](#)).

AAE – Actuarial Association of Europe - Evropská asociace aktuárů

Aktuár – Jednotlivý/á člen/členka jedné z členských organizací [AAE](#).

Aktuárské služby – Služby, vycházející z aktuárských úvah, poskytované [zamýšlenému uživateli](#), což může zahrnovat poskytnutí rady, doporučení, zjištění nebo [názorů](#).

ČSpA – Česká společnost aktuárů

Data – Všechny druhy kvantitativních a kvalitativních informací.

Datum přijetí – Datum, kdy byl tento standard SAP přijat jako finální dokument Valnou hromadou [ČSpA](#).

Governance modelu – Využití organizační struktury a sady postupů navržených tak, aby se [zamýšlení uživatelé](#) mohli spolehnout na výsledky [modelu](#).

Legislativa – Aplikovatelné zákony, ustanovení, předpisy nebo jakékoli další závazné normy (např. účetní standardy a další úředně závazné regulační metodiky).

Model – Zjednodušené znázornění některého z aspektů světa. [Model](#) je definován specifikací, která popisuje jevy, které by měly být znázorněny, vstupy a vztahy mezi nimi. Tvoří se pomocí implementace sady matematických formulí nebo algoritmů za účelem vyprodukování výsledků ve formě číselných výstupů ze vstupů, které jsou ve formě předpokladů a [dat](#), obvykle zahrnující [odborný úsudek aktuára](#).

Následná událost – Událost, o které se [aktuár](#) dozví po datu ocenění (nebo datu, ke kterému se [aktuárské služby](#) vztahují), ale před doručením [zprávy aktuára](#) o výsledcích těchto [aktuárských služeb](#).

Názor – Stanovisko vyjádřené [aktuárem](#), na které se [zamýšlení uživatelé](#) mohou spolehnout.

Odborný úsudek – Úsudek [aktuára](#) založený na pojistně-matematickém vzdělání a zkušenosti.

Práce – Veškeré aktuárské činnosti prováděné [aktuárem](#) týkající se [aktuárských služeb](#). Obvykle zahrnuje získávání znalostí o okolnostech úlohy, získávání dostatečných a spolehlivých [dat](#), výběr předpokladů a metodik, výpočty a analýzu smysluplnosti výsledků, využívání [práce](#) dalších lidí, formulování názorů a doporučení, dokumentaci, podávání [zpráv](#) a veškerých dalších [sdělení](#).

Přijímaná aktuárská praxe – Praxe nebo postupy, které jsou obecně uznávané v rámci aktuárské profese jako vhodné pro používání při výkonu [aktuárských služeb](#) v rámci rozsahu příslušných odborných profesních zásad.

Riziko modelu – Riziko, že [zamýšlený uživatel](#) výsledků [modelu](#) z důvodu jakéhokoli nedostatku [modelu](#) nebo jeho použití vyvodí z těchto výsledků nesprávný závěr.

Sdělení – Jakékoli vyjádření (včetně ústních vyjádření) vydané nebo učiněné [aktuárem](#) s ohledem na [aktuárské služby](#).

Defined terms are indicated in SAP1 in blue text with a dotted blue underline (e.g. [defined term](#)).

AAE – Actuarial Association of Europe.

Actuary – An individual member of one of the member associations of the [AAE](#).

Actuarial Services – Services, based upon actuarial considerations, provided to [intended users](#) that may include the rendering of advice, recommendations, findings or opinions.

ČSpA – Česká společnost aktuárů (Czech Society of Actuaries).

Data – all types of quantitative and qualitative information.

Adoption Date – The date on which this SAP was adopted as a final document by the General Assembly of the [AAE](#).

Model Governance – The application of a set of procedures and an organisational structure designed so that [intended users](#) can place their confidence in the results of the [model](#).

Law – Applicable acts, statutes, regulations or any other binding authority (such as accounting standards and any regulatory guidance that is effectively binding).

Model – A simplified representation of some aspect of the world. A model is defined by a specification which describes the matters that should be represented and the inputs and the relationships between them, implemented through a set of mathematical formulae and algorithms, and realised by using an implementation to produce a set of outputs from inputs in the form of [data](#) and assumptions, usually involving [professional judgement](#) of the [actuary](#).

Subsequent Event – An event of which the [actuary](#) becomes aware after the valuation date (or date to which the [actuarial services](#) refer) but before the [actuary](#)'s [communication](#) on the results of these [actuarial services](#) is delivered.

Opinion – An opinion expressed by an [actuary](#) and intended by that [actuary](#) to be relied by the [intended users](#).

Professional Judgement – The judgement of the [actuary](#) based on actuarial training and experience.

Work – All actuarial activities performed by an [actuary](#) related to [actuarial services](#). It usually includes acquisition of knowledge of the circumstances of the assignment, obtaining sufficient and reliable [data](#), selection of assumptions and methodology, calculations and examination of the reasonableness of their result, use of other persons' work, formulation of opinion and advice, documentation, reporting and all other [communication](#).

Accepted Actuarial Practice – A practice or practices that are generally recognised within the actuarial profession as appropriate to use in performing [actuarial services](#) within the scope of an SAP or the applicable professional standards of practice.

Model Risk – The risk that, due to deficiency in the [model](#) or in its use, an [intended user](#) of the results of the [model](#) will draw an incorrect conclusion from those results.

Communication – Any statement (including oral statements) issued or made by an [actuary](#) with respect to [actuarial services](#).

Zadavatel – Strana angažující poskytovatele [aktuárských služeb](#). [Zadavatel](#) je většinou zákazníkem nebo zaměstnavatelem [aktuára](#).

Zamýšlený uživatel – Jakákoli právnická nebo fyzická osoba (zpravidla zahrnuje [zadavatele](#)), o níž [aktuár](#) v době poskytování [aktuárských služeb](#) předpokládá, že bude výsledek těchto [aktuárských služeb](#) využívat.

Zpráva – [Sdělení aktuára](#) poskytující [zamýšlenému uživateli](#) některé nebo všechny výstupy [aktuárských služeb](#), včetně jakýchkoli výsledků, rad, doporučení, zjištění a názorů, v jakékoli zaznamenané podobě, včetně, avšak ne výhradně, papírové formy, textových dokumentů, souborů tabulkového procesoru, e-mailů, webových stránek, prezentací či audio nebo video záznamů.

Principal – The party who engages the provider of [actuarial services](#). The principal will usually be the client or the employer of the [actuary](#).

Intended User – Any legal or natural person (usually including the [principal](#)) whom the [actuary](#) intends, at the time the [actuary](#) performs the [actuarial services](#), to use the output of the [actuarial services](#).

Report – The [actuary](#)'s [communication](#)(s) presenting some or all of the output of the [actuarial services](#), including any results, advice, recommendations, findings and opinions, to an [intended user](#) in any recorded form including but not limited to paper, word processing or spreadsheet files, e-mail, website(s), slide presentations and audio or video recordings.